

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/141/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514209927
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3514209927.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobkyne A.. A. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., F. X, intervenientky na strane žalobkyne Z.. P. N., bytom N. XXX, obe právne zastúpené Z.. A. K., advokátkou, so sídlom H., H. K. XX proti žalovaným 1/ A. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., K. XXX, 2/ P. A. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, U. Q., 3/ C.. B. N., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, U. Q., všetci právne zastúpení A.. S. K., advokátom, so sídlom Z., T. XX/A, o vrátenie daru a iné, na odvolanie žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Nove Mesto nad Váhom, č. k. 10C/328/2014-387 zo dňa 13. februára 2018 v spojení s opravným uznesením, č. k. 10C/328/2014-426 zo dňa 16. apríla 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyňa a intervenientka na strane žalobkyne **m a j ú** proti žalovaným 1/, 2/, 3/ **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 13.02.2018 (dátum rozsudku opravený opravným uznesením zo dňa 16.04.2018) určil, že žalobkyňa A.. A. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXX, trvale bytom F. X, XXX XX C. je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností vo výške 1-ica, nachádzajúcich sa v k. ú. N., v Obci N., okres Z., zapísané v Katastri nehnuteľností, vedenom Okresným úradom Z. v LV č. XXXX, a to parcela Registra C, č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.336 m², parcela Registra C, č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 378 m², parcela Registra C, č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1.200 m², dom súpisné č. XXX, postavený na CKN parcele č. XXXXX/X o výmere 378 m². Určil, že spoluvlastnícky podiel vo výške 1-ica, nachádzajúcich sa v k. ú. N. v Obci N., okres Z., zapísané v Katastri nehnuteľností, vedenom Okresným úradom Z. v LV č. XXXX, a to parcela Registra C, č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.336 m², parcela Registra C, č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 378 m², parcela Registra C, č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1.200 m², dom súpisné č. XXX, postavený na CKN parcele č. XXXXX/X o výmere 378 m² nie je zaťažovaný záložným právom v prospech záložného veriteľa P. A. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, U. Q. a C.. B. N., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, U. Q. na základe zápisu do katastra nehnuteľností V XX/XX a V XXX/XX. Žalobkyňa a intervenientka na strane žalobkyne priznal voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Skôr ako pristúpil k posúdenia merita veci, zaoberal sa procesnou podmienkou konania, a to predpokladom naliehavého právneho záujmu na určenie vlastníckeho práva k žalovaným nehnuteľnostiam, resp. určenia absencie záložného práva na sporných nehnuteľnostiach a dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení bol splnený, vychádzajúc z predpokladu, že tento je daný vždy, ak sa niekto domáha ochrany vlastníckeho práva. Rozhodol podľa

čl. 19 ods. 2 Ústavy SR ust. § 37 ods. 1, § 126 ods. 1 a § 630 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že je viazaný rozhodnutím súdu v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom, č. k. 1T/20/2015-662 zo dňa 03.07.2015, právoplatným dňa 24.03.2016, na základe ktorej bol žalovaný 1) uznany vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. e), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, keď v skutkovej vete odsúdenia je možné jednoznačne konkretizovať správanie žalovaného 1/, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi voči rodine žalobkyne, čím boli splnené zákonné podmienky pre vrátenie daru. Neprihliadol na výpovede svedkov, ktorí vypovedali, že rodinu žalobkyne a žalovaných považovali za bezproblémovú, žiadne nevhodné správanie zo strany žalovaného 1/ nezaznamenali. Neprihliadol ani na výpovede žalovaných, ktorí nevhodné správanie žalovaného 1/ voči rodine žalobkyne popreli. Správanie žalovaného 1/ k žalobkyni znaky porušenia dobrých mravov nevykazovalo. Do úvahy nevzal ani skutočnosť, že je podaný návrh na povolenie obnovy trestnej veci, ktorý neprávoplatne súd prvej inštancie zamietol. Nezohľadnil ani listy intervenientky, ktorá uviedla, že žalovanému 1/ odpúšťa, nakoľko takýto list nemá za následok, že odpadli účinky výzvy na vrátenie daru, ani listy Q. a N. N., ktorí o žalovanom vypovedali nepravdivo na podklade inštrukcií intervenientky, čo neznamená, že sa skutok nestal, a že nie je trestným činom. Poukázal na to, že trestný čin, ktorý spáchal žalovaný 1/ voči rodine žalobkyne, bol takej intenzity a závažnosti, že je možné ho označiť za správanie v rozpore s dobrými mravmi hrubým spôsobom, pričom medzi stranami sporu nebolo sporné, že by sa žalobkyňa správala voči žalovanému 1/ tak, že by takéto správanie žalovaného 1/ sa dalo očakávať, alebo sa dalo v dôsledku správania žalobkyne ospravedlniť. Uviedol, že rozpor s dobrými mravmi predstavuje také konanie, ktoré je zjavne právne neprijateľné, keď je jeho obsah a spôsob nezlučiteľný so základnými hodnotami právneho poriadku alebo s mravným poriadkom. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súhlasil s tvrdením žalobkyne, že skutočným dôvodom podania žiadosti o vrátenie daru bolo hrubé porušovanie dobrých mravov zo strany žalovaného 1/ voči rodine žalobkyne. Uviedol, že žalovaný 1/ dňom 19.10.2012, po účinnej výzve na vrátenie daru, stratil vlastnícke právo k žalovaným nehnuteľnostiam, nemohlo dôjsť k zriadeniu záložných práv v prospech žalovaných 2/ a 3/. Keďže išlo o absolútne neplatné právne úkony, súd vyhovel aj v tejto časti žalobného návrhu, keďže nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má. K námietke žalovaných, že žalovaný 1/ je v katastri nehnuteľností stále zapísaný ako spoluvlastník žalovaných nehnuteľností, uviedol, že námietka je nedôvodná, keďže údaje v katastri nehnuteľností sú hodnoverné, pokiaľ sa nepreukáže opak. Uzavrel, že vzhľadom na dostatočne zistený skutkový stav veci zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov Q. a N. N.. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podali prostredníctvom svojho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie žalovaní. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predovšetkým namietali, že vo veci rozhodol vylúčený sudca, ktorý skôr, ako sa stal zákonným sudcom v prejednávanej veci, rozhodoval ako sudca v trestnom konaní a žalovaného 1/ vzal do väzby, a to práve za skutok, ktorý v tomto konaní predstavuje „corona regnis“, keď súd napriek dôkazom svedčiacim v prospech žalovaného konštatuje, že je viazaný rozhodnutím súdu v trestnej veci. Pokiaľ totiž sudca uzná u obžalovaného existenciu konania, ktoré je dôvodom pre rozhodnutie o vzatí žalovaného 1/ do väzby, potom je zrejmé, že žalobcami navrhnutý dôkaz, zakladajúci možnosť „odstúpenia od zmluvy“, sudca akceptoval a vlastne nie je možné rozhodnúť inak, inak by poprel svoje predchádzajúce rozhodnutie. Namietali, že súd žalobe vyhovel po tom, čo sa zistila nová dôkazná situácia, keď deti žalovaného 1/ a intervenientky na strane žalobkyne podali na políciu trestné oznámenie na intervenientku, ktorá zorganizovala celé trestné stíhanie voči žalovanému 1/ a násilím prinútila ich deti, aby voči žalovanému uvádzali krivé obvinenia o tom, ako ju týral, a ktorá spolu s ďalšou osobou bola v uvedenej súvislosti vzatá do väzby. Namietali, že súd na ich žiadosť odmietol odstrániť rozpory v tvrdeniach žalobkyne a intervenientky. Postačovalo totiž z trestnej kancelárie zabezpečiť si príslušný spis. Bolo tak porušené právo na rovnosť zbraní, nakoľko rozsudok má oporu iba v odsudzujúcom rozsudku. Pokiaľ ide o záložné právo, zmluvy o záložnom práve boli uzavreté v čase, kedy na liste vlastníctva nebol vykonaný žiadny záznam, ktorý by dispozíciou žalovaného 1/ akýmkoľvek spôsobom obmedzoval alebo záznam, ktorý by signalizoval, že voči zakladaným nehnuteľnostiam si uplatňuje právo iná osoba. Zdôraznili, že žalobkyňa si údajne právo odstúpenia od darovacej zmluvy uplatnila v roku 2012, avšak žiadny dôkaz v tomto smere predložený nebol. Uviedli, že odstúpenie od zmluvy môže byť účinné vo vzťahu k účastníkom zmluvy i k tretím stranám len za predpokladu, že sa dá zdokladovať súhlas druhej strany. V danom prípade sa žalobkyňa domáha odstúpenia od zmluvy až konaním, ktoré bolo právoplatne uznané Krajským súdom v Trenčíne, až jeden deň po tom, čo boli v katastri povolené vklady vyplývajúce

zo záložného práva. Nie je možné teda tvrdiť, že žalovaní nemali právnu možnosť „lege artis“ vykonať úkony, pôžičky a záložné právo, o to viac, že doposiaľ nie je právoplatne rozhodnuté o zrušení darovacej zmluvy. Tvrdenie, že žalovaní museli vedieť o priebehu a obsahu konania, nakoľko v spise sa nachádza vyjadrenie ich predchádzajúceho právneho zástupcu, je nepresvedčivé, v rozpore s potrebou zistenia objektívnej pravdy. Konanie žalobkyne a intervenientky označili jednoznačne ako špekulatívne, podvodné, ekonomicky motivované, pričom bolo preukázané, že ide o „modus vivendi“ aj v predchádzajúcom živote, keď rovnakým spôsobom pripravila o majetok aj deti p. L. a jeho rodinu.

3. Žalobkyňa a intervenientka na strane žalobkyne prostredníctvom svojej právnej zástupkyne v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Uviedli, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T 20/2015 bol žalovaný 1/ právoplatne odsúdený za zločiny týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mal dopustiť voči intervenientke, a na túto skutočnosť nemá žiaden vplyv ďalšie trestné konanie intervenientky za skutky, ktoré sa odohrali neskôr, a ktoré nemajú žiaden priamy súvis ku konaniu, za ktoré bol odsúdený žalovaný 1/. Podané trestné oznámenia zo strany žalovaných 2/ a 3/, nie sú žiadnymi novými dôkazmi, ale iba opakovanými účelovými snahami zvrátiť už preukázaný skutkový stav a za týmto účelom zneužiť maloleté deti vo svoj prospech. Maloleté deti zotrvali na všetkých doterajších vyjadreniach voči žalovanému 1/ aj v konaní sp. zn. 2T 92/2017, v ktorom bola obžalovaná matka detí - intervenientka. Žalobkyňa zdôraznila, že k stále zapísanému účelovému záložnému právu, je stále vedená na predaj spoluvlastníckeho podielu exekúcia, čo spôsobuje ďalšie problémy a súvisiace súdne spory. Zastávali názor, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, žiaden z vykonaných dôkazov, na ktoré poukazujú žalovaní, nemohol oslabiť dôkaznú silu právoplatného rozsudku sp. zn. 1T 20/2015. Žiaden zo svedkov uvádzaných žalovanými nežil v spoločnej domácnosti žalovaného 1/ a intervenienta, preto sa k situácii v rodine nemohli dostatočne vyjadriť.

4. Uznesením sp. zn. 19Co/141/2018 zo dňa 24.01.2019 Krajský súd v Trenčíne rozhodol, že odvolacie konanie sa prerušuje do skončenia konania o návrhu na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T 20/2015.

5. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3Tos/59/2019 zo dňa 18.12.2019 súd vo veci odsúdeného A. N. o povolení obnovy konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T 20/2015 rozhodol tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného zamietol, pretože nie je dôvodná.

6. Podľa § 165 ods. 1 CSP, len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

7. Nakoľko v danom prípade odpadla prekážka, pre ktorú bolo konanie prerušené, keďže o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania bolo rozhodnuté, odvolací súd pokračoval v predmetnom odvolacom konaní.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenie odvolacieho pojednávania, podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. So zreteľom na obsah podaného odvolania sa odvolací zaoberal odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Skúmal, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, a to s prihliadnutím na ustálenú súdnu prax, v zmysle ktorej neexistencia žiadneho alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, nebráni súdu túto otázku posúdiť samostatne, prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd súdu procesnému, ktorý vo veci rozhodoval (porovnaj R 59/97).

10. Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti.

11. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k objektívnemu a nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu, k stranám sporu alebo k ich zástupcom, a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Tomuto účelu zodpovedá právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu k veci alebo jeho osobného vzťahu k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom, ktorý by mohol ovplyvniť jeho objektívny pohľad na vec, a preto vyvoláva pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pomer sudcu k veci je daný najmä vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia vo veci. Môže ísť o prípady, ak je sudca priamo zainteresovaný na výsledku konania (je stranou sporu), prípadne má na tomto výsledku nepriamy záujem alebo získal informácie tzv. neprocesným spôsobom, t. j. inak ako dokazovaním a vnímaním všetkého, čo vyšlo za konania najavo.

12. Podľa názoru odvolateľov je zákonný sudca zaujatý, nakoľko rozhodoval o vzatí žalovaného 1/ do väzby, a to práve za skutok, ktorý predstavuje „corona regnis“ a ako sudca konštatuje v bode 38 odôvodnenia, je viazaným rozhodnutím súdu v trestnej veci, na základe ktorej bol žalovaný 1/ uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, teda rozhodnutím, v ktorom sám sudca hneď na počiatku akceptoval možnosť protiprávneho konania žalovaného 1/ a obmedzil ho na osobnej slobode.

13. Odvolací súd po preskúmaní veci nezistil žiaden taký kvalifikovaný vzťah sudcu k veci, ktorý by zakladal dôvod pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci, nezistil žiaden relevantný vzťah sudcu k veci, ktorý by ho vylučoval z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Osobitným prípadom pomeru sudcu k veci je ust. § 49 ods. 2 CSP, podľa ktorého je vylúčený sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. Z hľadiska citovaného zákonného ustanovenia je relevantné, že sudca prejednával ten istý spor na súde inej inštancie. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý byť mohol. Rozhodujúcim prvkom pri posudzovaní zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava z nestrannosti je objektívne oprávnená. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. V posudzovanom prípade zákonný sudca JUDr. Andrej Stachovič nerozhodoval o tom istom spore na súde inej inštancie. Nie je daný dôvod na jeho vylúčenie podľa § 49 ods. 2 CSP. Rozhodoval o vzatí obžalovaného do väzby uznesením, nerozhodoval o danom skutku, z ktorého bol žalovaný 1/ obžalovaný, resp. uznaný za vinného a odsúdený. Vo veci Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom 1T/20/2015-662 zo dňa 24. marca 2016 bolo rozhodnuté v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Pavloviča a členov senátu Branislava Znachora a Mgr. Marcely Smolinskej. Pokiaľ súd v konaní konštatuje, že je viazaný rozhodnutím súdu v trestnej veci, na základe ktorej bol žalovaný 1/ uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, sudca JUDr. Andrej Stachovič o tejto veci nerozhodoval, nekonal, nevykonával žiadne dokazovania a tak nemal možnosť vnímať a následne hodnotiť dôkazy, ktoré sú predmetom dokazovania v spore o vrátenie daru inak, len z dokazovania v tomto spore a nie z konania obžalovaného pri rozhodovaní o vzatí do väzby žalovaného, v ktorom sa otázkou viny za skutok, ktorý súvisí s dôvodmi pre uplatnené vrátenie daru, nezaoberal. Odvolatelia tak neopodstatnene namietajú, že vo veci rozhodoval nezákonný sudca.

14. V posudzovanej veci súd prvej inštancie vyhovel návrh žalobkyne, ktorá sa proti žalovanému 1/ domáhala vrátenia daru, keď vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že správanie žalovaného naplnilo skutkovú podstatu pre vrátenie daru podľa § 630 Obč. zákonníka, podľa ktorého sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členovi jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Uviedol, že aj na podklade doterajšej súdnej praxe je zrejmé, že trestný čin, ktorý spáchal žalovaný voči rodine žalobkyne, bol takej intenzity a závažnosti, že toto správanie je možné označiť za správanie v rozpore s dobrými mravmi hrubým spôsobom, pričom medzi stranami sporu nebolo sporné, že by sa žalobkyňa správala voči žalovanému 1/ tak, že by takéto správanie žalovaného sa dalo očakávať, alebo sa dalo v dôsledku správania žalobkyne ospravedlniť. Správanie žalobkyne ako daryne nepovažoval za príčinu takéhoto nevhodného správania sa obdarovaného. Na základe vykonaného dokazovania sa stotožnil s tvrdením žalobkyne, že skutočným dôvodom podania žiadosti o vrátenie daru bolo hrubé porušovanie dobrých mravov zo strany žalovaného 1/ voči rodine žalobkyne, v dôsledku čoho boli naplnené zákonné predpoklady na vrátenie daru žalovaným 1/ žalobkyňi.

15. Žalovaní v podanom odvolaní spochybňujú nesprávny proces súdu prvej inštancie v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie, keď namietajú, že súd žalobe vyhovel po tom, čo

sa zistila nová dôkazná situácia, najmä po tom, čo deti žalovaného 1/ a intervenientky na strane žalobkyne podali trestné oznámenie na intervenientku, ktorá bola osobou, ktorá celé trestné stíhanie voči žalovanému 1/ zorganizovala a deti prinútila uvádzať krivé obvinenia o tom, ako žalovaný 1/ týral ju a ich (matku a deti). Uvádzajú, že súd s ohľadom na sudcovskú koncentráciu odmietol odstrániť rozpory v tvrdeniach žalobkyne a intervenientky a odmietol vykonať dôkazy (v odvolaní výslovne neuvedené - poznámka odvolacieho súdu), ktoré by mohli objektívne spochybniť „exekučný titul“ žalobkyne a intervenientky. V rámci uplatnených odvolacích dôvodov odvolateľa namietajú, že hoci žiadali odstránenie rozporu v tvrdeniach žalobkyne a intervenientky, ktoré vyplývali z prebiehajúceho trestného konania, súd toto odmietol; je tak zrejmé, že namietajú nesprávne hodnotenie dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, resp. aby preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

16. V danom spore mal súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že obdarovaný sa voči rodine žalobkyne správal tak, že hrubo porušoval dobré mravy, čo vyplývalo z rozhodnutia súdu (rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1To/20/2015 zo dňa 03.07.2015, ktorým bol žalovaný 1/ uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, e/, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona), ktorým je súd v zmysle § 193 CSP viazaný, a to aj s ohľadom na uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1Nt/34/2017 zo dňa 26.03.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 3Tos/59/2019-221 zo dňa 18. decembra 2019, ktorým súd zamietol návrh odsúdeného A. N. (žalovaného 1/) na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1T/20/2015, nakoľko neboli splnené podmienky na obnovu konania podľa § 394 Trestného poriadku.

17. Súd prvej inštancie pri riešení otázky svojej viazanosti rozsudkom trestného súdu neporušil ust. § 193 CSP a rešpektoval závery právoplatného rozsudku v trestnom konaní, v ktorom bol žalovaný uznaný za vinného. V civilnom konaní totiž súd je viazaný nielen rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, ale aj právnou kvalifikáciou skutku (R35/1993). Súdna prax sa pri aplikácii tohto zákonného ustanovenia (za účinnosti OSP ust. § 135 ods. 1) ustálila na názore, podľa ktorého ak je v čase rozhodovania civilného súdu právoplatný rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté, že bol spáchaný trestný čin, je súd viazaný výrokom, že bol trestný čin spáchaný a výrokom, kto ho spáchal, súd je pritom viazaný výrokom, nie odôvodnením trestného rozhodnutia. Z výroku o vine však treba vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnou aj skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatela. Rozsah tejto viazanosti je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie civilného súdu o uplatnenom nároku. Nejde pritom o porušenie § 135 OSP (§ 193 CSP), pokiaľ civilný súd nad rámec skutkovej a právnej časti výroku trestného rozsudku vezme na zreteľ aj ďalšiu okolnosť, ktorá je významná zo súkromnoprávných aspektov. Zo skutkového a právneho posúdenia konania žalovaného 1/, ktoré obsahuje výrok trestného rozsudku, ktorým je civilný súd viazaný, je zrejmé, že správanie žalovaného predstavuje hrubé porušenie dobrých mravov v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka, obsiahnuté v skutkovom základe tak, ako je uvedené v skutkovej vete predmetného rozsudku 1T/20/2015. Nie je porušením práva na spravodlivý proces a porušením práva na „rovnosť zbraní“, nevykonanie navrhnutých dôkazov, ktoré by podľa názoru odvolateľov mohli mať vplyv na posúdenie skutkového stavu veci. Pokiaľ odvolatelia namietali nevykonanie dôkazu výsluchom svedkov - detí intervenientky, ktorí mali o správaní žalovaného 1/ krivo vypovedať, ani odvolací súd nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie výsluchom svedkov Q. a N. N., nakoľko ani ich prípadná výpoveď by nebola spôsobilá vyhodnotiť správanie žalovaného 1/ inak ako správanie hrubo porušujúce dobré mravy, pokiaľ nenastal stav, že žalovaný 1/ bol spod obžaloby založenej na tom skutkovom základe, ktorá je dôvodom na vrátenie daru, oslobodený. Zásada „rovnosť zbraní“, na ktorú žalovaní v odvolaní poukazujú, nebola nevykonaním navrhnutých dôkazov porušená.

18. Účinky právneho úkonu darcu smerujúceho k vráteniu daru nastávajú jeho doručením obdarovanému. V prípade, že právny úkon je obsiahnutý v žalobe, nastávajú účinky okamihom, kedy bola žaloba doručená obdarovanému.

19. Žalobkyňa podala žalobu na súd, ktorým sa domáhala vrátenia daru dňa 28.10.2014. V žalobe uvádza a ako listinný dôkaz predkladá list zo dňa 19.10.2012 adresovaný žalovanému 1/, ktorým žalovaného 1/ vyzvala na vrátenie daru z dôvodu, že jeho opakované správanie voči jej dcére (intervenientke) a vnúčatám je v rozpore s dobrými mravmi.

20. Právo darcu domáhať sa vrátenia daru vzniká darcovi okamihom správania obdarovaného, ktoré naplňuje znaky uvedené v § 630 Občianskeho zákonníka. Právne účinky jednostranného právneho úkonu darcu nastanú v takom prípade ex nunc, momentom doručenia výzvy darcu obdarovanému, resp. doručenia žaloby obdarovanému, preto pokiaľ žalobkyňa ako darca vyzvala žalovaného 1/ ako obdarovaného listom zo dňa 19.10.2012 na vrátenie daru, ktorého doručenie žalovaný 1/ vo vyjadrení k žalobe, v liste zo dňa 03.04.2015, nespochybňuje, odvolatelia nedôvodne namietajú, že v čase, kedy žalovaní uzavreli zmluvy o záložnom práve, žiadny dôkaz o tom, že si žalobkyňa uplatnila právo odstúpenia od darovacej zmluvy v roku 2012, nebol súdu predložený.

21. Nakoľko podľa ustálenej súdnej praxe vrátane judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom odôvodnenie rozhodnutia neznamená, že na každý argument sťažovateľa (odvolateľa) je súd povinný dať podrobnú odpoveď, sa odvolací súd nezaoberal argumentáciou žalovaných, ktorí poukazujú na jednoznačne špekulatívne, podvodné, ekonomicky motivované konanie žalobkyne a intervenientky, ktoré rovnakým spôsobom pripravili o majetok a deti aj svedka, pána L. a jeho rodinu.

22. Vzhľadom na to, že námietky žalovaných proti rozsudku súdu prvej inštancie neboli spôsobilé spochybniť správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením potvrdil ako vecne správny.

23. V odvolacom konaní mala plný úspech žalobkyňa a intervenientka na strane žalobkyne, ktorým súd v súlade s ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP priznal proti neúspešným žalovaným 1/, 2/, 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).